

Извршно резиме: Квартален извештај бр. 1 за следење на работата на Државната комисија за спречување на корупцијата (ДКСК)

Остварувања во периодот од октомври до декември 2016 г.

Согласно Законот за спречување на корупцијата, Државната комисија за спречување на корупцијата (ДКСК) е самостојна и независна антикорупциска институција. Граѓаните, како даночни обврзници, треба да бидат добро информирани дали и како ДКСК ги остварува своите законски обврски, бидејќи преку буџетот на Република Македонија ги обезбедуваат средствата за остварување на надлежностите на ДКСК за спречување корупција.

Активностите на ДКСК беа насочени кон давање мислење за примена на одредбите од Законот за спречување на корупцијата во изборниот период. Заради долгото траење на изборниот период, од воспоставувањето на преодната влада во септември 2016 г. и предвремените парламентарни избори одржани на 11 декември 2016 г., активностите на ДКСК, во најголем дел беа насочени кон давање мислење на институциите дали може да преземат одредени активности поврзани со користење и располагање со буџетските средства. **ДКСК отворила вкупно 1.548 предмети, од кои 1.526 по барања за мислења на институциите за примена на одредбите од Законот за спречување на корупцијата,** 11 по пријави од политичка партија, 1 по пријава од здружение, 6 по пријава на правно лице (министерства и општини), 2 од физичко лице и 2 по предмети беа оформени по сопствена иницијатива на ДКСК. Дел од барањата за мислење на институциите биле поврзани со спроведување постапки за јавни набавки, за вонредни исплати на буџетски или фондовски средства и друго располагање со буџетски средства на централно и на локално ниво.

Од вкупно 25 индикатори следени во периодот на известување, а за кои се следи исполнувањето на законските обврски („обојување на индикаторите“), 15 се остваруваат целосно во согласност со закон, девет се остваруваат делумно, а еден не се остварува.

Предметите (22) се однесуваат на постоење сомнежи за сторени прекршувања на одредбите од Законот за спречување на корупцијата – глава втора „Корупција во политиката“ и членовите 8-а и 8-б од Изборниот законик, кои регулираат користење на буџетските средства во изборен период. По примена пријава од учесник во изборниот процес за сомневање за користење противправни и анонимни извори на финансирање од страна на една политичка партија и поткупување на избирачите¹, **ДКСК за 21 здружение и фондација и една политичка партија, побара надлежно постапување од Јавното обвинителство на Република Македонија, детални контроли на нивното финансиско - материјално работење од Управата за јавни приходи и за финансиска контрола/анализа од Управа за финансиско разузнавање.**

Врз основа на одлуките објавени во Службен весник, именувани се 193 лица на 199 функции. Информации за изборот и именување на овие лица во рок од 30 дена треба да бидат доставени до ДКСК, и објавени во Регистарот за избрани и именувани лица. Истовремено сите 193 лица треба да достават и анкетен лист којшто треба да биде објавен на веб-страницата. Двете обврски не се исполнети за 133 лица, за 28 лица не е исполнета една од обврските, а за 32 лица не се објавени потребните информации ниту во регистарот, ниту во базата за имотна состојба.

ДКСК можела, а не повела иницијатива пред надлежен суд за да изрече глоба на институција или одговорно лице од институцијата што не доставиле податоци потребни за ажурирање на Регистарот. Под претпоставка дека пред судовите повела иницијатива за прекршочни постапки за сите кои не ги исполниле овие обврски, во буџетот на РМ можело да се наплатат 125.000 евра, што е еднакво на речиси 9.000 училишни столчиња.²

ДКСК повела три иницијативи за разрешување, распоредување, сменување на избрани или именувани одговорни лицае. Сите три иницијативи се на ниско ниво, за избрани и именувани лица во образовни институции.

ДКСК не одржува редовни квартални состаноци со граѓанскиот и приватниот сектор - потписници на Меморандумите за соработка во борбата против корупцијата и судирот на интереси, како што е предвидено во Годишната програма за работа за 2016 г

¹ Законот за спречување на корупцијата, член 13 став 3, член 14 став 1 и член 49 став 1 алинеа 4 од Законот за спречување на корупцијата

² <http://www.ccc.org.mk/images/stories/i14m.pdf>

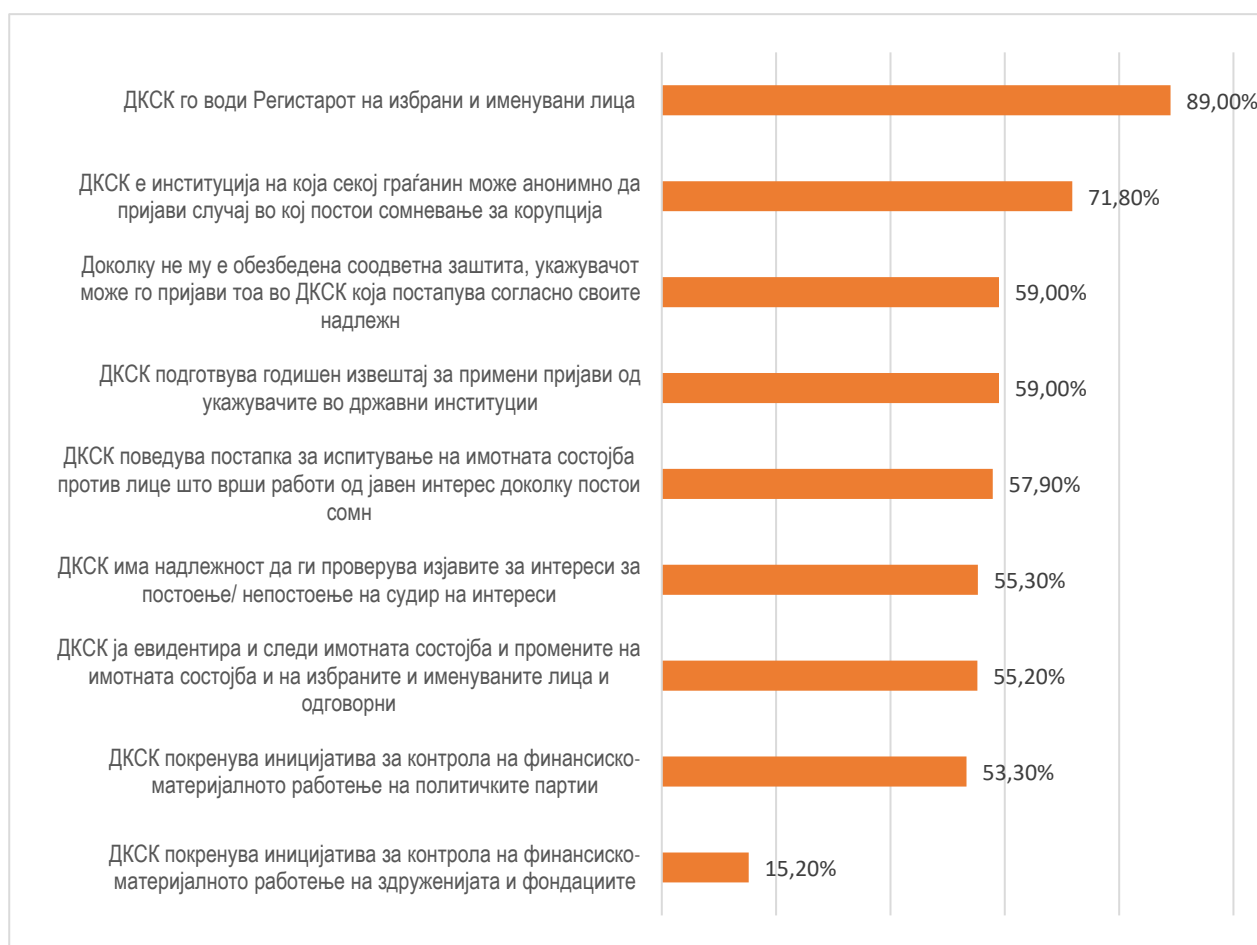
Подготовката на оваа публикација е во рамките на проектот „Следење на работата на Државната комисија за спречување на корупцијата од страна на јавноста“, поддржан од Британска амбасада Скопје. Мислењата и ставовите наведени во оваа публикација се на авторите.

Во периодот од октомври до декември 2016 г. ДКСК примила вкупно 19 пријави од граѓани, од кои 12 се решени.

Постои релативна запознаеност на граѓаните со ДКСК. Дека постои Државната комисија за спречување на корупцијата слушнале 68,1% граѓани. Повеќе од половина граѓани (57,1%) воопшто не се запознаени со тоа што работи ДКСК. Само 4,5% граѓани се целосно запознаени, а 37,7% дека се донекаде запознаени со работата на ДКСК.

Најмногу граѓани се запознаени со надлежноста на ДКСК да го води Регистарот на избрани и именувани лица (89%). Истовремено, 71,8% граѓани знаат дека можат анонимно да пријават до ДКСК случај во кој се сомневаат дека постои корупција. Меѓутоа значително помалку граѓани (50-60%) се запознаени со другите надлежности на ДКСК, најмалку (15,2%) се запознаени со тоа дека ДКСК може да покренува иницијатива за контрола на финансиско-материјалното работење на здруженијата и фондациите.

График 1 Колку граѓани ги препознаваат надлежностите на ДКСК?

Според 69% од испитаниците нема доволно информации за прикажување на работата на ДКСК во медиумите. Половина од испитаниците (50,1%) ја оценуваат како неефективна, додека 38,7% граѓани сметаат дека е ефективна.

Висок е бројот од граѓани (61%) кои сметаат дека со својата работа ДКСК ги штити интересите на поединците (приватен интерес на политичари, избрани и именувани лица), наспроти 28% од граѓаните кои сметат дека ги штити интересите на граѓаните (јавниот интерес).

Целосен извештај

Подготовката на оваа публикација е во рамките на проектот „Следење на работата на Државната комисија за спречување на корупцијата од страна на јавноста“, поддржан од Британска амбасада Скопје. Мислењата и ставовите наведени во оваа публикација се на авторите.